

B E S Z Á M O L Ó J E L E N T É S

Csoportunk 1977-ben folytatta feltáró munkáját és tudományos kutatásait a Bükk-fennsíkron.
1977-ben a

Zsivány bg., Pécsi bontásra, a
Király Lajos bg.-ra, az
István-lápai bg.-ra, az
Egyetem töbörre, a
Fekete bg.-ra és a
Kismező-Lustavölgy közötti területre kértünk
az OKTH-től kutatási engedélyt.

Részletes beszámoló

a./ Táborok

Az év folyamán a tanulmányi szabadsághoz igazodva 3 tábort szerveztünk. Két egyhetest, és egy kéthetest, amelyeknek átlagos létszáma 12 fő volt.

1. Téli tábor

1977. január 31-től február 6-ig a tábor programja az István-lápai bg. továbbkutatása lett volna. A négy napos felszín alatti táborozáshoz a telefonkábel megjavítottuk, új drótkötéllétrákat és biztosító köteleket szereltünk be a bg.-ba. A négy nap alatt 4 db. négy fős csoport dolgozott volna váltott műszakban. 12 - 12 óra munka után 6-6 óra alvás. Két csoport térképezett-, egy fotózott-, egy pedig ismeretlen járatokat és kúrtókat mászott volna ki. A programban való részvételre meghívtunk székesfehérvári, pécsi és soproni bg. kutatókat. Az István-lápai leszállásokra azonban a magas ~~paraszizálás~~ következtében elzáródott szifonok miatt nem kerülhetett sor. Ehelyett a Fekete bg.-ban az Egyetem töbörben és a Penyves réten dolgoztunk.

Az Egyetem töbörben négy ember négy alkalommal dolgozott. A szálkőzet repedésének tágitásával 134 munkaórát töltöttünk.

A Fekete bg.-ban fotóztunk és eltávolítottunk egy 2-3 q-ás követ az egyik akna tetejéről, mert veszélyesen ingott. A bg.-ban 51 órát töltöttünk.

A Penyves roten egy új barlangot tártunk fel, amelyik a Szendvics bg. nevet kapta. A 18 m mély bg. feltárásának időszükséglete 180 óra volt. A fentiekén kívül elvégeztük a MEAFK bg. kut. csop. részére a szokásos csepegésmérést a Vizes bg.-ban. Két alkalommal jártunk az István-lápai bg.-ban, amikor be- és kiszereültük a köteleinket.

A táborozás során 380 órát töltöttünk bg.-ban, 440-et a felszíni munkák tettek ki. Átlagos létszámunk 15 fő volt. A pécsi, fehérvári és soproni bg. kutatókon kívül egy-egy napra vendégünk volt a BNP egy munkatársa és a Barlangtani Intézet igazgatója.

2. Nyári tábor

1977. augusztus 26-tól szeptember 9-ig. István-lápa.

A kényelmes táborozás alatt az Istvánlápai bg.-ot akartuk lezárni. Ehhez 3 helyről ígérték támogatást: a Barlangtani Intézettől, a Miskolci Vizművektől és az LKM mészkőbányájától.

A lezárási terveket a Borsódi Szénbányák Bányafejlesztési és Komplex Szocialista Brigádja brigádmunkában készítette el. A lezárni kívánt új bejárat bányászati módszerrel, robbantással mélyült volna. A robbantásokat az LKM mészkőbányája vállalta. A lezáráshoz szükséges nyersanyagokat a Vizművek ígérte beszerezni, és felszállítani. Az egyéb költségeket és a munkabért az OKTH fizette volna ki. Azonban a táborozás előtti héten a Vizművek megváltoztatta ígéretét és a méretre hajlitott vas, kevert beton beszerzése és felszállítása helyett pénzt ajánlott fel. Ennek a felajánlott pénznek a számlánkra való tényleges átutalása viszont csak novemberben történhetett meg, a Barlangtani Intézet pedig nem tudott előre fizetni. Ezért a mészkőbányával úgy állapodtunk meg, hogy amíg nem lesz pénz, addig nem robbantanak, hanem a szoc. brigádmozgalom keretében segítenek nekünk a kézi jóvesztésben és a tábor idejére felvontattak egy légsűrítőt pikamerekkel.

A légkalapáccsal való munkának minden előnyét kihasználva is csak 2,5 m-t tudtunk előre haladni, az új bejáratnál, az igen szivós kőzetben.

A táborozás két hete alatt végzett munkáink: Három lábat és a pergéstől védő ácsolatot készítettünk a leendő bejárat fölé. Elvégeztük a kiviteli tervben előírt földmunkákat: 15 m³ talajt mozgattunk meg. A bejáratnál nem messze egy 2 x 3 méteres felvonulási épületet emeltünk a cement majdani tárolásához. Hosszabérctől Észak-ra 16 órán át bontottunk egy töbröt, bejutás nem történt.

A Szt. István-lápa területén geológiai megfigyeléseket a két hét alatt folyamatosan végeztünk. Felszíni bejárást a Bükk déli területeire két alkalommal tettünk. A Szt. István-lápán egy régi elagyasodott forrást találtunk, amelynek elkezdtük a kitisztítását. Egy alkalommal bontottunk az Egyetem töbörben és egy leszállást hajtottunk végre az István-lápa nyugati ágába. A táborozás során 1270 óra társadalmi munkát végeztünk. Átlagos létszámunk 8 fő volt.

3. Őszi tábor

1977. november 4-től november 9-ig. Létrástető.

A táborozás során a Fekete bg. feletti terepen végeztünk geofizikai méréseket. Első lépésben geodéziailag kitűztük a felszíni mérőhálózatot, majd a hátra levő napokban mintegy 30 mérést végeztünk. Vertikális elektromos szondázásokat hajtottunk végre. Egy-egy VESZ mérés ideje másfél - két óra volt. A mérések célja, hogy pontosabban megismerhessük a terület települési viszonyait, és elhatároljuk a felszínen egyébként nehezen követhető képződményeit. A mérések kiértékelését tavasszal fogjuk befejezni. A geofizikai mérésekkel párhuzamosan több tucat kőzetmintát gyűjtöttünk, és geológiai leírásokat készítettünk bejárásaink során. A tábor ideje alatt folyamatosan továbbmélyítettük az István-lápai bg. új bejáratú aknáját. 380 munkaórát teljesítettünk, átlagos létszámunk 6 fő volt.

~~Eg/~~ az éves táborozásaink során 2500 óra társadalmi munkát végeztünk.

b./ Hétvégi munkaturák.

A Bükk hg. közelsége révén, szinte minden szombat-vasárnap lehetőségünk nyílt a bg.-i munkákra. A hétvégeken kutatási területünkön átlagosan 6-7 fő dolgozott. A munkák geofizikai mérésekből, robbantásból, bontásból, járathibtosításból, barlangbejárásból, térképezésből, fotózásból, kőzetminta gyűjtésből, geológiai megfigyelésből álltak.

A hétvégeken 49 barlangi leszállást hajtottunk végre /980 óra/, felszínen 1710 órát dolgoztunk.

1. István-lápai bg.

Az év eleje a bg. lezárás előkészületeinek jegyében telt el. A lezárási terv és a költségvetés elfogadtatása után a lezáró vasajtót készítettük el.

Nyár végén kezdtük el az új bejáratú akna mélyítését. Először légtalapáccsal dolgoztunk, de a szívós mészkösziklák csak robbantással tudtuk eredményesen aprítani. Az év végéig 9 m-t haladtunk lefelé.

Négy alkalommal szálltunk le a bg.-ba. Megfigyeléseket végeztünk a majdani elektronikus vízszint-észlelő detektor optimális elhelyezéséhez. A tervek szerint a detektor piezokerámiából készül, amely által nyújtott elektromosjelet felerősítve a felszínen folyamatosan mérnénk. A Szt. István-lápa felszínén néhány geológiai turát tettünk. A kirándulások során sok értékes geológiai információt gyűjtöttünk. A litoklázisok és vetők általános irányára nézve polár-diagrammok segítségével próbálunk tájékozódni.

2. Király Lajos bg.

A bg. legmélyebb pontját a Kut-at négy alkalommal bontottuk. Ujabb bg. részbe még nem sikerült bejutni. Ujoncainkat mindig ide visszük először, mászásgyakorlatokat végezni. A bg. morfológiája és méretei kiváló lehetőséget adnak a legkülönbözőbb technikai fogások begyakorlására.

3. Egyetem töbör

A bontás továbbra is reménykeltő. Megfelelő, a vésőnél és kalapácsnál hatékonyabb eszközökkel gyorsabban haladna a munka. Hat hétvégen dolgoztunk a zombolyban, jelentős, mintegy 10 méteres előrehaladás történt.

4. Fekete barlang

Hétvégi turáink során 15-ször szálltunk le a bg.-ba. Továbbtérképeztük a járatokat. Sokat fotóztunk. A bg. legmélyebb pontján továbbfolytattuk a már elkezdett bontásunkat - sikerrel. 80 m új szakaszt tártunk fel. Tavasszal befejeztük a bejárati akna felső szakaszának ácsolását, az alsó rész biztosítása azonban még megoldatlan.

5. Egyéb bg.-i tura

A kutatási területünkön kívül a Bükk hg. egyéb bg.-jaiban is turáztunk. 11 alkalommal Vizes bg.-ban, ötször a Szepesi bg.-ban, 2-2 alkalommal a Kecskelyuk és Szamentu bg.-ban, háromszor a Kerin-gő bg.-ban.

Együttműködés.

A Mecseki Érbánya Vállalat, a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem, a MEAPC barlangkutató csoportjával tartunk szoros kapcsolatot.

B u d a p e s t, 1978. január 30.

Lévay Tibor/
csoportvezető.

JELENTÉS AZ NME T.D.K. KARSZTHIDROLÓGIAI SZAKCSOPORT
NYÁRI, ISTVÁNLÁPAI TÁBORÁRÓL

Szakcsoportunk szokásos nyári táborát 1977 augusztus 26-tól, szeptember 9-ig az Istvánlápa-barlang lezárási munkálatainak megkezdésére fordította.

Az OTVH ésa BNP megbízására elvállaltuk, hogy a barlangot időtálló, biztos és lezárható bejárattal látjuk el.

Az első napok a tábor felállításával és felszerelésével, valamint a megelőző munkálatokkal teltek. Ennek során geodéziailag bemértük a barlangi járat egy felszakadásának és a jelenlegi bejárattól mintegy 4 m-re lévő kb. 4 m mély régi bontásnak a kölcsönös helyzetét. Az utóbbi fölött emelkedő omlékony agyagos falból kb. 4-5 m³ letermelésével egy állékony részfelületet képeztünk ki. Ennek utána kezdtük el a régi bontás mélyítését. A járat három oldalát szálkő alkotja a negyediket pedig elváltt, összetört tömbök, amelyek eredeti -szálirányu- helyzetüket megtartották, így stabilan ékelődnek egymásba. A bontás a fenéken lévő agyagban folyt.

Az előző munkánkkal párhuzamosan, fából, felvonulási épület készítését kezdtük el, ami a később megérkező cement és szerzőszámok tárolására lesz majd alkalmas. A ház a tábor vége előtt négy nappal felépült.

Augusztus 30-án az LKM Mészakőbányák szocialista brigádmozgalom keretén belül egy légkompresszort juttatott rendelkezésünkre kezelőszeméllyzettel, továbbá a tábor végéig folyamatosan kiszállított 15 m³ dolomit murvát és mészakőzuzaléket.

Első lépésben légkalapáccsal kiszélesítettük a viszonylag szűk bejáratot. A fenéken 2 m agyag bontása után szálkő zárta el a továbbjutást. Ebben 5 nap alatt is, csak 0.5 m é t tudtunk előrehaladni, annak ellenére, hogy a géppel dolgoztunk. Így a tábor végéig 2.5 m-t jutottunk előre. Mérlegelve

azt, hogy még további 7 m-t kell szálkőben bontani a későbbieket tekintve, csak a robbantásos eljárás maradt járható utnak. Az ezzel járó szakmunkát az LKM Mászakőbánya elvállalta, melyet október közepén elkezd.

A tábor ideje alatt objektíve / időjárás, anyagihiány, műszaki hiba, technikai nehézségek / más irányú tevékenységek is voltak. Így két ember egy napig bontott a Lusta-völgyi Keringő barlangnál, ahol 1 m-t jutottak előre. Hárman jártak az Istvánlápá-barlang Ny-i ágában a 4-es szifonnál és egyikünk nyiregyháziakat kalauzolt a Vizes-barlangban.

A táborban egyszerre átlagosan 8 ember tartózkodott a napi munkaidő, valamivel meghaladta a 8 órát.

A tábor lebonyolítási költsége 7000 Ft, amiből kb. 4000 Ft élelmiszer és 3000 Ft építési anyag, szerszámok stb. volt.

M i s k o l c , 1977. szeptember 30.

Lévay Tibor csop.vez.